

12.2.1. Türklerin Müslüman olma sürecini açıkla.

1. Ahi Evran tarafından kurulan esnafa dayanışma teşkilatıdır. Aslen Horasan kökenli olup Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde Anadolu'da yaşayan Müslüman Türkmen halkın sanat, ticaret, ekonomi gibi çeşitli meslek alanlarında yetişmelerini sağlayan, onları hem ekonomik hem de ahlaki alanda yetiştiren bir teşkilattir.

Aşağıdakilerden hangisi bahsedilen teşkilatının katkılarından biri değildir?

- A) Göçebe hayat süren kimselerin yerleşik hayata uyum sağlamaları
B) Anadolu'nun yerli halkı karşısında göçmen Türklerin haklarının korunması
C) Asya'dan gelen tüccar Türklerin yerli tüccarla yarışabilecek seviyeye gelmeleri
D) Türklerin İslamiyet'i zorla kabul etmeleri için çaba sarf edilmesi
E) Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması için fütüvvet düşüncesinin yayılması

2. Horasan ve Maverünnehir'de İslam'la ve fütüvvet esaslarıyla ilk defa tanışan Türkler, yaşanan istilaların ardından akın akın Anadolu'ya geldi. Gelenlerin arasında çok sayıda âlim, derviş gibi dinî ve ilmi hareketin mensupları da vardı. Bu kişiler Anadolu'da fütüvvet esasları çerçevesinde teşkilatlandılar. İslam'ın yoksula, fakire, yolda kalmışa yardım etme, Allah rızasını umarak her türlü iyilikte yardımlaşma, mal ve canla cihat etme ilkeleri ışığında kurdukları ahilik teşkilatlarıyla Anadolu'nun ve Balkanlar'ın İslamlaşmasına büyük katkı sağladılar.

Aşağıdakilerden hangisi bu parça için uygun bir başlıktır?

- A) Anadolu, Hicaz ve Orta Asya'nın İslamlaşması
B) Horasan, Anadolu ve Balkanlar'da İslamiyet'in Yayılması
C) Türki Cumhuriyetlerinde İslam
D) Anadolu ve Ahilik Teşkilatı
E) Fütüvvet ve Ahilik teşkilatlarının yayılması

3. Gençlik, erlik, yiğitlik anlamında Arapça bir kelime olan fütüvvet, bir çeşit fedakârlık, mertlik, yiğitlik teşkilatıdır. Başta Bağdat olmak üzere büyük İslam kentlerinde işsiz güçsüz dolaşan gençler fütüvvet teşkilatında toplanmıştır. Bu teşkilat başlangıçta tasavvuf ile iç içe iken zamanla mesleki bir teşkilat olan ahi teşkilatının temelini oluşturmuştur.

Bu parçada bahsedilen teşkilat ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) İşsiz gençlerin başvurduğu özel bir teşkilattir.
B) Tasavvuf ile bir bağlantı söz konusudur.
C) Gençlik ve yiğitlik anlamlarında kullanılmıştır.
D) Ahilik teşkilatının esasını oluşturmuştur.
E) Mesleki anlamda gelişimin önüne geçmiştir.

4. Sınır boylarında ve stratejik mevkilerde bulunan askerî amaçlı sağlam yapılardır. Bu yapılarda askerî eğitim ve hazırlıklar yapıldı. İslamiyet'in Maverünnehir ve Horasan'da güç kazanmasından sonra bu binalar giderek birer tekke ve zaviyeye dönüştü; derviş, sufi ve eren adı verilen mutasavvıflar için İslam'ı yayma faaliyetlerinin merkezi oldu. Ticaret yolları üzerinde inşa edilenleri İslamlaşmanın tamamlanmasından sonra kervanların yol güvenliğini ve konaklama ihtiyaçlarını sağlama yönünde birer kervansaray olarak hizmet vermeye başladılar.

Bu parçada bahsedilen yapılara verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karakol
B) Medrese
C) Ribat
D) Fakülte
E) Cami

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları mikailokumus.com'a aittir.

5. Türklerin İslam'ı benimsemesinde pek çok unsur etkili olmuştur. Bunların başında, İslam dininin Türklerin karakterlerine, düşünce ve ideallerine uygun olması gelir. Ayrıca Türklerin ahiret inancına sahip olmaları ile İslamiyet'teki cihat ve cihadın ahirette sağlayacağı mükâfat, Türklerin alplik ülküsüne ve gaza ruhuna uygundu. Bu nedenle Türkler İslamiyet'i benimsemekte çok zorlanmamışlardır. Tüm bunların yanında, Müslümanlarla kurulan olumlu ilişkiler, onların ticaretteki güzel ahlakı, dürüstlüğü ve tanıştıkları mutasavvıfların insan sevgisi, sabır, tevekkül gibi İslam'ın ahlak ilkelerine vurgu yaparak giriştikleri tebliğ faaliyetleri de çok etkili olmuştur.

Bu parçadan aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türklerin İslam'ı benimsemelerinde zorluk söz konusudur.
- B) Türkler İslamiyet'i ahiret inancının etkisiyle benimsemişlerdir.
- C) Müslümanlarla olan ilişkilerde iyi niyetli olmak İslamiyet'in benimsenmesini kolaylaştırmıştır.
- D) Türklerdeki alplik ve gaza ile İslamiyet'teki cihadın benzeşmesi İslam'ın benimsenmesinde etkili olmuştur.
- E) Karakteristik olarak İslamiyet'e uygun olmak da İslam'ın benimsenmesine katkı sağlamıştır.

6. Büyük çoğunluğu göçebe bir yaşam süren Türkler, zaman içerisinde temasta buldukları birçok toplumun inancından etkilenmiş ve bu inançları kabul etmişlerdir. Fakat İslamiyet'i tanıyana kadar aralarında tam olarak din birliğinden bahsedilemediği gibi, hiçbir din de İslamiyet kadar Türklerin tarihî seyrinde büyük etkiler göstermemiştir. Türklerin Müslüman olması, onların tarih içerisinde eriyip yok olmalarını engellemiştir. Onlara birlik ve beraberlik içerisinde büyük bir devlet kurma ve İslam'a hizmet etme olanağı sağlamıştır.

Bu parçadan aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türklerle din birliği İslamiyet'ten önce gelmiştir.
- B) İslamiyet Türkleri bir arada tutmayı sağlamıştır.
- C) İslamiyet Türklerin etkisiyle gelişip büyümüştür.
- D) Türkler Abbasiler devrinde İslam ile tanışmıştır.
- E) Türkler İslamiyet'i zorla kabul etmişlerdir.